

فراخوان مقاله برای هشتمین شماره نشریه آزادی اندیشه: ملیت و هویت ملی

نیمه دوم سال ۲۰۱۹

ملیت و هویت ملی

دوستان و یاران همیشگی انجمن و نشریه آزادی اندیشه

پس از برگزاری مجمع عمومی انجمن و انتخاب اعضای جدید هیئت مدیره آن در ماه آوریل سال ۲۰۱۹، دوره جدید نشریه آزادی اندیشه فعالیت خود را آغاز کرده است.

طبق مصوبه هیئت مدیره مشخصات عام نشریه چنین خواهد بود:

- نشریه زیر نظر شورای تحریریه سه نفر اداره خواهد شد.
- در هر شش ماه یک شماره منتشر خواهد شد.
- هر شماره (مانند گذشته) دارای یک بخش اصلی است که تم اصلی و موردی آن را پوشش می‌دهد و بخش باز نشریه حاوی مقالات متنوع خواهد بود.
- مدیریت اجرایی هر شماره با یک نفر از اعضای شورای تحریریه خواهد بود.

شماره آینده نشریه:

موضوع اصلی شماره آینده «ملیت و هویت ملی» است.

طرح مسئله

موضوع هویت ایرانی و معنای آن در تجربه تاریخی کشور ما در سال‌های پس از ۱۳۵۷ بار دیگر به یکی های پر کشمکش دنیای روشنفکری و نیز عرصه عمومی در ایران تبدیل شده است. شکل‌گیری واز بحث حضور پررنگ یک حکومت دین‌سالار و تکیه آن بر هویت دینی نوعی گسست در مقایسه با دوران پیش از ۱۳۵۷ به شمار می‌رود. تحولات ژرف در درون ایران و نیز در سطح منطقه سبب شده‌اند تا بحث‌های هویتی بسان آتش زیر خاکستر بطور دوره‌ای تکرار شوند. آنچه در دهه‌های اخیر در مقایسه با گذشته تغییر کرده رونق پژوهش‌های تاریخی در داخل و خارج از ایران پیرامون انقلاب مشروطیت، شکل‌گیری ناسیونالیسم ایرانی و پیشینه بحث‌های مربوط به هویت جمعی در ایران است. این ادبیات غنی نه تنها نوری است بر گوشه‌های تاریک تاریخ معاصر ایران که بحث‌ها و نظریه‌های جدیدی هم درباره هویت جمعی را به میان می‌کشد.

در بازخوانی نوشته‌های پیرامون هویت جمعی ایرانیان می‌توان به کسانی برخورد که با پیش فرض تداوم تاریخی هویت ایرانی را بیشتر در چهارچوب یک جوهر و ذات تاریخی در نظر می‌گیرند. در این رهیافت هویت جمعی ایرانی در امتداد زمان طولانی زندگی و تجربه یک تمدن باستانی شکل گرفته است و در قالب حافظه تاریخی از نسلی به نسل دیگر منتقل شده است. پژوهش‌های سال‌های اخیر در برخورد با مسئله هویت جمعی در ایران به سراغ بازخوانی تاریخ دوران مشروطیت و پس از آن رفته‌اند و این پدیده را در رابطه با شکل‌گیری ناسیونالیسم هم مورد مطالعه قرار داده‌اند. برای شماری از پژوهشگران هویت ملی ایران و یا ایرانیت به شکل امروزی به دوران انقلاب مشروطیت و سال‌های پس از آن مربوط می‌شود و ساخت و پرداخت آن هم در روندی آگاهانه توسط گروهی از روشنفکران شکل گرفته است و نهادهای اصلی که در امر جامعه‌پذیری مشارکت دارند در درونی کردن آن توسط مردم نقش مهمی ایفا کرده‌اند. این پژوهش‌ها بویژه به نوشته‌های قرون هجدهم و نوزدهم میلادی پیرامون جامعه ایران اشاره می‌کنند که در آن‌ها برخلاف تصور رایج هویت جمعی و تعلق به سرزمین و فرهنگی به نام ایران برای مردم این زمانه مفهومی گنگ و مغشوش است و بسیاری از آنها گاه تصویری روشن از گذشته دور و نزدیک و حال ایران به عنوان کشور و جایگاه آن در دنیا امروزی نداشتند. یکی دیگر از بحث‌های پرکشمکش تاریخی از دوران مشروطیت و پس از آن رابطه میان دین و هویت جمعی و یا جایگاهی است که هویت دینی در هویت جمعی ایرانیان دارد.

ادامه بحث‌ها پیرامون کیستی ایرانیان و نیز عناصر تشکیل‌دهنده هویت جمعی ما در عرصه عمومی نشان می‌دهد که برای جامعه ما هنوز مسئله هویت حل نشده باقی مانده است. پرسش‌های مهمی که در بحث مربوط به هویت جمعی در ایران به میان کشیده می‌شوند هم به گذشته نزدیک و دور باز می‌گردند و هم با مسائل امروزی جامعه گره خورده‌اند. بحث بر سر این است که

- جنبه‌های مختلف مطرح در بحث هویت کدام‌اند؟
- جایگاه ملیت و تاریخ، ایران و اسلام، سنت و تجدد در بحث هویت کجاست؟
- ساختار کشور و نوعی همزیستی فرهنگ‌های ساکنان ایران چگونه در بحث هویت مطرح می‌شوند؟
- تحولات ذهنیتی و اجتماعی اخیر جامعه ایران و خواسته‌ها و مطالبات جدید گروه‌های مختلف

مردم چه تاثیری بر هویت جمعی می‌گذارند؟

- چگونه هویت جمعی و هوشیاری ناشی از آن می‌تواند آئینه تنوع هویتی کنونی در جامعه ایران باشد؟
- چه نوع برخوردی با مسئله هویت جمعی در ایران می‌تواند زمینه را برای همزیستی مطلوب و صلح‌آمیز گروه‌های گوناگون اجتماعی فراهم کند؟
- جایگاه اقلیت‌های مختلف (فرهنگی، قومی، زبانی، دینی...) در هویت جمعی کدام است؟
- چرا تنش‌های هویتی در دوره‌های مختلف در جامعه ما بازتولید می‌شوند؟
- نوع نگاه به هویت چه معنای اجتماعی و سیاسی دارد چگونه افکار عمومی، قلمروی سیاسی و نیز نهادهایی که در روندهای جامعه پذیری نسل‌های جدید مشارکت می‌کنند از این بحث‌ها و گفت‌وگوها تاثیر می‌پذیرند؟

هدف نشریه “آزادی اندیشه” از پرداختن به بحث هویت جمعی در ایران و مؤلفه‌های اصلی آن بازگشتی انتزاعی به بحث‌ها و جدلهای تاریخی و تکرار آنها نیست. مقالاتی که برای این شماره پیشنهاد می‌شوند باید از ورودی‌های گوناگون، بحث امروز هویت در جامعه ایران را به میان کشند.

اهمیت این بحث برای جامعه امروز ایران به ضرورت برخورد سنجشگرانه به بحث‌های مربوط به هویت ایرانی و رابطه آن با هویت‌های دیگر در درون ایران و نیز در منطقه پر تنش باز می‌گردد که کشور ما در آن قرار دارد. بحث همچنین بر سر این است که چگونه جامعه در بازاندیشی هویتی خود باید پیرامون افق‌هایی که در برابر کشور ما قرار دارند چند و چون کند و کیستی ما را در رابطه با چالش‌های اصلی جامعه امروزمان و نیز منطقه‌ی خاور میانه ببیند.

- علاقمندان به ارائه مقاله ابتدا چکیده‌ای ۲۰۰ کلمه از مطلب پیشنهادی خود را ظرف مدت یک ماه از اعلام فراخوان به شورای تحریریه ارسال کنند.
- تمامی مقاله‌های نشریه همتاخوانی خواهند شد، یعنی توسط صاحب‌نظران حوزه‌ای که مقاله به آن تعلق دارد، بدون اطلاع از نام نویسنده ارزیابی می‌شوند.

زمانبندی‌ها:

- تاریخ اعلام فراخوان ۱۵ جولای ۲۰۱۹
- دریافت چکیده مقالات تا ۱۵ اوت ۲۰۱۹
- مهلت دریافت مقالات تا ۱۵ اکتبر ۲۰۱۹
- زمان انتشار نشریه ۱۵ دسامبر ۲۰۱۹

مقاله خود را به این نشانی بفرستید:

afti.news@gmail.com

یاران! اکنون از شما چشم‌یاری داریم.

از شما فرهیختگان و روشن‌اندیشان انتظار داریم که با نگارش مقالات خود به یاری ما بیایید و از هموندان دیگر نیز بخواهید یاریمان کنند. در این همکاری هیچ شرطی جز ارسال مقالات مفید و محققانه در میان نیست. بیفزاییم که حتی شرط همکاری قلمی عضویت در انجمن نبوده و نیست. ما جز علاقه و همکاری شما یاران صمیمی سرمایه‌ای نداریم.

شورای تحریریه نشریه آزادی‌اندیشه